

ГОЛЪМИЯТЪ ОБЛАКЪ

Откъсът от разказа „Иде ли?“ от Иванъ Вазовъ по случай 20 години от смъртта на народния поетъ

Тая нощъ баба Цена сънува сънъ.

Голъмъ облакъ, а войската отива въ облака, и Стоянь тамъ. Света Богородичке! Каква страхотия! Облакътъ буца небето трещи, земята се тупси — ето какво било битката. Стоянь се изгуби въ облака, нѣма го вече, ами сега! . . . Тя се сепна, разбуди се. Вътрѣ тъмно, черъ мракъ. Само вътрѣтъ пици навънъ. Това е битката. Боже Господи! Исусе Христе, закрилий го! . . . Света Богородичке, помилвай го Стоенча!

Тя не заспа до зори.

— Чичо Петре, какво казва облакъ? — попита тя заранята.

— Облаци, Цено, има два: има облакъ дето става на дъждъ, има облакъ дето се разнася. Ти какъвъ облакъ сънува?

Тя му разказа съня си. Дѣдо Петъръ помисли. Той не помнѣше да има въ съновника му досущъ такъвъ облакъ. Но като видѣ уплашеното лице на Цена, която гледаше запхтѣна, той отъ милостъ ѝ каза:

— Не грижи се, Цено, сънътъ е добъръ. Облакътъ показва и хаберъ: ще имашъ книга отъ Стоенча. Лицето на бабичката свѣтна.

Подиръ шестъ деня тя прие писмо по единъ доброволецъ, Стоенчовъ приятель, който караше пленени сръбски войници. Писмото бѣше отъ Стоенча, и тя се затече при попа да ѝ го прочете.

Ето що казваше писмото:

„Мале, пиша ти това писмо, че сме живо и здраво и че победихме сърбитѣ. Слава, да живѣй България! Азъ съмъ здравъ, и Рангелъ Стоиновъ е здравъ и вуйчовъ Димитъръ е здравъ, и праща много здраве на майка си. Сърбитѣ се стрелятъ въ плутонъ и залпове, ама се плашатъ много отъ „ура“. Прибери ми отъ Цвѣтанови новия ремикъ, дето го забравихъ, че може да го поразятъ децата. Утре ще гонимъ презъ драгоманскитѣ проходи, и като се

— Веско, ако видишъ, че нѣкой бие едно магаре, и азъ се притека да го отърва, отъ какви чувства, мислишъ, ще сторя това?

— Отъ братски чувства.

върна, ще донеса на Кина армаганъ отъ Нишъ; а тебе пращамъ единъ левъ, да си го харчишъ; а Радулча ще науча какъ свирятъ гранатитѣ. И те поздравлявамъ. Твой покоренъ синъ.

Стоянь Добревъ

Много здрави на дѣда Петра. Щѣхъ да му пратя една сръбска пушка, ама сега нѣмаше какъ. Много надолечъ биятъ, но не мѣрятъ добре. Мамо, па много здраве и на Стоянка“.

Зарядва се Цениното тѣжно сърдце, затече се съ старитѣ си кокали у Стоенкини, съ писмото. Радостъ голъма. Най-много се радва Радулчо за новата свирня, на която бачо му ще го научи.

Току-що излѣзе на улицата, баба Цена видѣ новѣ купъ пленници и задъ тѣхъ единъ български войникъ. Стори ѝ се, че това е самъ Стоенчо, тѣй приличаше на него. Не, не е той. Тя зина и него да попита, не носи ли много здраве отъ сина ѝ; вниманието ѝ отвлѣкоха пленницитѣ, които за първи пѣтъ виждаше.

— Боже мили, пришушна си тя, тия ли сж сърбитѣ? Та тѣ сж добри хора . . . Клетитѣ имъ майки . . . дали ги знаятъ. Момчета бре, я почакайте!

И тя се втурна у тѣхъ си и тозъ часъ излѣзе пакъ, съ стъкло ракийца въ рѣка, и вижда къмъ сръбскитѣ войници да почакатъ, за да ги почерпи. Солдатинътъ, който ги пазѣше, се усмихна добродушно и ги спрѣ.

— Фалимъ, фалимъ, — отговориха признателно уморенитѣ пленници, сѣгнѣни отъ благодатната глѣтка ракийца.

— И за мене капчица остая. Наздраве, бабо! — извика весело българскитѣ войникъ и гаврътна последната капка отъ стъклото.

— Сѣ божи христиени . . . Ами защо ли се биха? . . . чуди се баба Цена, като гледа подиръ дружината, която отмина.

Майката: — Пенчо, защо давашъ на котката просо?

Пенчо: — Защото канарчето преди малко влѣзе въ стомаха ѝ.

Маршъ ЛѢТОТО СИ ОТИВА В. П. Нешевъ

1. Жълтъятъ роднитѣ по-ляни, горитѣ глѣхнатъ день следъ день,
Че скоро есенъ ще настане, ше брули въ-тъ-рътѣ-сту-денъ.

По стрѣхитѣ и по горитѣ не ще се чува дружни хоръ на пичкитѣ, шо цѣло лѣто браздѣха синия просторъ.

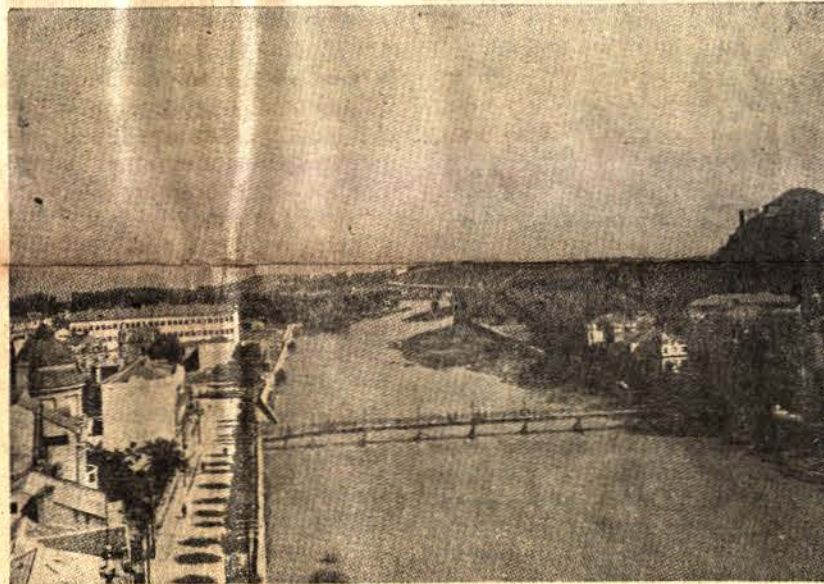
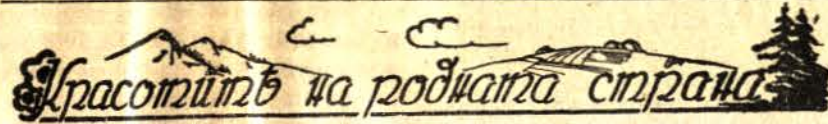
Но друга радостъ ще залѣе широко нашата земя: селякътъ волно ще запѣе въ радици, ниви и лозя.

Че почналь е въвъ ранна пролѣтъ земята черна да оре, да сѣе, жѣне и копае навредъ изъ родното поле.

Сега ще собира плодъ обилень отъ всѣка вѣйка, всѣки клонъ — следъ толкозъ тежккъ трудъ усилень 2) ще пълни съ радостъ своя домъ.

Радка Станимирова

НА МИНАЛОГОДИШНИТѢ АБОНАТИ, които получаватъ вестника направо отъ редакцията, а не чрезъ учителитѣ си, изпращаме този брой, съ молба да се абониратъ и за тази година. Вториятъ брой заедно съ избраната книга-премия ще се изпрати само на тѣзи абонати, които предплатятъ абонамента си отъ 20 лева до излизането на брой 2. Побързайте съ изплащане на абонамента!

Мостътъ на рѣка Вардаръ при гр. Скопие

ВАРДАРЪ

Като стрела се спуща Вардаръ, отъ Шаръ извира и лети — съ вода пѣвлива шумно пада отъ стрѣмни висоти.

И съ пѣсень, весела и буйна, протича въ братската земя и напоява съ мѣтни струи ливади и поля.

И бърза все къмъ югъ, надолу, и като златна лента грѣй, дорде се влѣе тамъ, край Солунъ, въвъ Бѣлото море!

Ненчо Савовъ

НАШИ СЪТРУДНИЦИ

Атанасъ Душковъ

Роденъ е на 10 октомврий 1908 година, въ гр. Копривщица. Сега живѣе и работи въ София.

Атанасъ Душковъ е единъ отъ добритѣ детски писатели. Неговитѣ стихове и разкази се четатъ съ радостъ отъ малки и голѣми. Написалъ е за възрастни книга стихове „Момкътъ съ латерната“. За малкитѣ е издалъ: „Горски ягоди“, стихове, „Весели гости“, поеми, „Заю-баю радиолоубителъ“, приказки и стихове, „Майчино сърдце“, приказки, „Весели приключения“, поеми „Ръженъ хлѣбъ“, приказки и разкази, „Слънчеви пѣтеки“, стихове, „Весели пѣтешественици“, приказка въ стихове и „Докторъ Пѣтльо“, поема.

Той е редовенъ сътрудникъ на вестникъ „Славейче“ и на почти всички вестници и списания за деца и юноши.

ГРОЗДОБЕРЪ

Дароветѣ на земята днесъ сж радостъ за децата. Нека е добра сполука — тръгвайте, деца, отъ тука, да потеглиме съсъ време сладко грозде да береме, съ биволитѣ и колата да осъмнемъ на лозята. Че зърната се налѣли едри, сочни и узрѣли, съ бистъръ сокъ и кожа мека чудна сладостъ за човѣка. Хайдете деца, вървете, сладко грозде си хапнете! Днесъ е празникъ на земята, гроздоберъ е по лозята. Атанасъ Душковъ

Ненчо Савовъ

ТАЗИ ГОДИНА вестникъ „Славейче“ ще даде на всички редовни и отчетени абонати, които изплатятъ абонамента си отъ 20 лв. до 15 декемврий т. г., **ПО ИЗБОРЪ ЕДНА БЕЗПЛАТНА КНИГА-ПРЕМИЯ**. Всѣки абонатъ може да си избере една отъ следнитѣ три книги: 1. „Златно сърдце“, драматични приказки, отъ Георги Крънзовъ, съ цвѣтни картини отъ В. Лазаркевичъ, цена 20 лева; 2. „Чуждитѣ крака“, приказки и разкази, отъ Георги Крънзовъ, цвѣтна корица и картини отъ В. Лазаркевичъ, цена 15 лв.; 3. „Златната земя“, приказки и разкази, отъ Георги Крънзовъ, цвѣтна корица и картини отъ В. Лазаркевичъ, цена 15 лева. Всички книги сж вече отпечатани и веднага се изпращатъ на предплатилитѣ абонати и настоятели. Побързайте съ изплащането на абонамента, за да получите една хубава книга-подаръкъ!

СТАРИЯТЪ ПѢТНИКЪ

Повѣха есеннитѣ вѣтрове. Подгониха трънитѣ изъ жълтлѣлото поле. Засвириха въ коминитѣ. Шумата закапа край прозореца на дѣдо Божилъ и той надникна навънъ. Крушата клатѣше нѣколко узрѣли плодове и мамѣше вработетата, които гледаха настрѣхнали отъ стобора. Тополата треперѣше като помръзналь човѣкъ и ронѣше жълти влажни листа.

Дѣдо Божилъ нарами торбичката, прѣчна кривачето на кръста, запали лулата. Залостѣ вратата съ единъ пѣнь и излѣзе на могилата.

— Къде? — викна подире му нѣкой.

— Ще гоня лѣтото! — отвърна той.

А лѣтото съ премѣтнатъ узрѣлъ снопъ на ramo вървѣше надолу край Марица и заливаше пожънатитѣ ниви съ жълта свѣтлина.

— Стой-й! — проточено извика дѣдо Божилъ.

Лѣтото весело си чуруликаше. Надъ него въ облацитѣ шумѣха птицитѣ на тъмни обрѣжи. Два щъркела летѣха напредъ.

Дѣдо Божилъ крачеше широко и очитѣ му все гледаха

въ оня младъ жетваръ напредъ, който се губѣше изъ равната Тракия, надъ която пълзѣше вече влажната есенна мъгла.

— Почакай! — обади се пакъ старецътъ съ дрезгавъ гласъ и лулата му изпрѣщѣ. Жълтата свѣтлина, която позлатяваше водата на Марица, сякашъ замръзна.

— Кой си ти бре, дето ме гонишъ? — обърна се лѣтото и зачака на една могилка съ прегорѣло теме.

— Че ти не ме ли познавашъ? — попита кротко пѣтникътъ. — Азъ съмъ дѣдо Божилъ, ей отъ онуй малкото селце!

Но тука дѣдо Божилъ видѣ очуденъ, че наредъ съ лѣтото върви и единъ старъ човѣкъ, съ дълбоки очи, безъ свѣтлина, грохналъ, измѣченъ, слабъ, на който скрибуцатъ кокалитѣ, когато върви. Дѣдо Божилъ го погледна, въздѣхна, па се обърна къмъ лѣтото:

— Азъ толкова години те посрѣщахъ, изпращахъ, чакахъ те на прага на моята къща, кога ще довтасашъ! Но сега ми дожалѣ, искамъ да дойда съ тебе на югъ, дето отивашъ!

— Не може! Днесъ идва моята сестра — златната есенъ! Дѣдо Божилъ наведе глава, погледна пропуканата земя съ

влажни очи, па трепна:

— Ами кой е този стариятъ? — Това е твоятъ животъ! — отвърна лѣтото.

Дѣдо Божилъ се сепна, уплаши се отъ своя грохналъ и догарящъ животъ. Свали рунтавата капа, седна на прегорѣлата трева, протегна разтрепераната си рѣка и извика:

— Сбогомъ!

Жълтата свѣтлина потече като рѣка надолу край мѣтната рѣка. Дѣдо Божилъ застана правъ, гологлавъ и погледна подире ѝ съ влажни очи.

Григоръ Угаровъ